

Land- en Tuinbouw Organisatie Noord

Provinciale Staten van Noord-Holland en
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

Telefoonnummer: 088 - 888 66 66 Datum: 22 november 2018 Referentie: NH/AMi/MvD/18.081
Faxnummer: 088 - 888 66 60

Betreft: **Toekomst veenweidegebieden Noord-Holland**

Geachte Statenleden,

Wij zijn verbaasd en teleurgesteld dat u het voorstel 'Kader en richtinggevende uitspraken bodemdaling veenweidegebieden' in de huidige opzet wilt bespreken in uw vergadering van 3 december 2018. Het is voor ons niet voor te stellen dat u gelooft dat een onbewezen teelt, met onbewezen omgevingseffecten en een onbewezen afzetmarkt de toekomst is van grote delen van het veenweidegebied in onze provincie. Toch staat dat er wel. Wij zijn van mening dat met de thans beschikbare informatie het niet verantwoord is om nu richtinggevende uitspraken te doen die als kader gaan fungeren voor de invulling en uitvoering van het programma bodemdaling.

Wij zijn het met u eens dat het onderwerp bodemdaling ook in het landelijk gebied een uitdaging is. Wij willen ons inzetten om bodemdaling af te remmen. Dit kunnen en willen wij niet alleen. Bodemdaling is een breed maatschappelijk vraagstuk. Hulp, tijd, (financiële) inzet, experimenteerruimte en het nemen van verantwoordelijkheid door overheden, kennispartijen, bedrijfsleven en de maatschappij zijn relevant om uiteindelijk een verantwoord provinciaal beleid op het gebied van bodemdaling te kunnen invullen. Zie voor meer informatie de bijgevoegde LTO Noord Visie bodemdaling in West-Nederland.

Via het Innovatie Programma Veen (IPV) en uit onderzoeken op het Veenweide Innovatie Centrum in Zegveld, wordt onderzocht in welke mate natte teelten een optie zijn om de bodemdaling te stoppen. Agrarische Natuurvereniging Water, Land & Dijken heeft samen met Landschap Noord-Holland het initiatief genomen voor het IPV. In dit programma wordt geëxperimenteerd met drukdrainage en natte teelten om na te gaan of het mogelijk is de bodemdaling met 90% terug te dringen binnen een economisch rendabel landbouwbedrijf. De provincie Noord-Holland is een belangrijke financier van dit programma. Vanaf de start van het IPV is met de provincie afgesproken dat we ons geen zorgen hoeften te maken over toekomstig beleid. Het beleid zou pas aan het eind van de experimenten worden geformuleerd, op basis van de onderzoeksresultaten. Dit zou het IPV de ruimte geven om zonder druk van buitenaf en in alle vrijheid te experimenteren. Medio 2022 kunnen op basis van het Innovatieprogramma de eerste conclusies getrokken worden. Dat is het moment om te beoordelen of er een (markt)perspectief is voor natte teelten als onderdeel van de oplossing om bodemdaling te kunnen stoppen. Het nu doen van richtinggevende uitspraken als bouwsteen voor het programma bodemdaling is niet verantwoord.

Het moge duidelijk zijn dat wij onze ogen niet sluiten voor het probleem van bodemdaling. Gezien de grote economische belangen van onze leden in het veenweidegebied is het naar onze mening van belang dat uw richtinggevende uitspraken niet op drijfzand zijn gebouwd. Wij nodigen u dan ook van harte uit om de voorlopige resultaten van het Innovatie Programma Veen in de praktijk te aanschouwen en met ons in gesprek te gaan over

oplossingen voor bodemdaling die (maatschappelijk) verantwoord en zeker ook haalbaar en betaalbaar moeten zijn. Met name dat laatste is van belang voor de continuïteit van de zittende bedrijven in het veenweidegebied.

LTO Noord heeft onlangs een enquête over onderwaterdrainage onder de leden in West-Nederland uitgezet. Wij willen u onderstaande eerste bevindingen niet onthouden aangezien deze resultaten zeer illustrerend zijn voor de houding van onze leden ten aanzien van deze drainagetechnieken. Het overgrote deel (72% volgens de laatste peilingen) van de respondenten heeft aangegeven vertrouwen te hebben in de techniek van onderwaterdrainage en/of peilgestuurde drainage. Ruim 59% van de respondenten is bereid om op een termijn van 0-10 jaar deze drainage aan te leggen. Als grootste belemmeringen worden genoemd: de financiële onzekerheid, ongunstige pachtconstructies en *onzekerheid over de toekomst*.

Kortom, op basis van de thans bekende informatie is het volgens ons niet verantwoord om via richtinggevende uitspraken het kader voor de uitwerking van het programma bodemdaling vast te stellen. Zoals al eerder aangegeven gaan wij graag met u het gesprek aan over onze visie, standpunten en aanpak die wij op zeer korte termijn zullen lanceren onder de noemer 'Veenweiden offensief'. Van deze aanpak maken in ieder geval de volgende zaken onderdeel uit:

- grootschalige uitrol van drainage;
- meer mogelijkheden voor ondernemers om waterpeilen te bepalen;
- het vergroten van zoetwaterbeschikbaarheid;
- de verdere zoektocht naar natte teelten met een sluitende business case;
- een beter verdienmodel voor natuurinclusieve landbouw;
- verdere reductie van de uitstoot van broeikasgassen.

Voorts willen wij nog benadrukken dat kennis die in andere delen van het land in gelijksoortige gebieden beschikbaar is, ook voor het bodemdalingsvraagstuk in Noord-Holland gebruikt moet worden.

Als laatste willen wij u van harte uitnodigen voor de ledenbijeenkomst van LTO Noord en de Agrarische Collectieven op woensdag 28 november 2018 in Hotel De Rijper Eilanden (Zuidijk 2A, 1483 MA De Rijp). Deze bijeenkomst begint om 20.00 uur.

Wij zijn altijd bereid om deze brief mondeling toe te lichten.

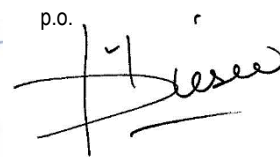
Hoogachtend,

Rona Uitentuis
Voorzitter LTO Noord Noord-Holland

Sjaak Hoogendoorn
Voorzitter Water, Land & Dijken

p.o.

Gijsbert Vink
Voorzitter Collectief Noord-Holland Zuid

Bijlage: LTO Noord-visie Bodemdaling in West Nederland